

ประสบการณ์การมีบุตรยากและการเข้ารับบริการช่วยการเจริญพันธุ์ของผู้หญิงไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยประชากรและสังคม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2560

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ประสบการณ์การมีบุตรยากและการเข้ารับบริการช่วยการเจริญพันธุ์ของผู้หญิงไทย

THAI WOMEN'S EXPERIENCE OF INFERTILITY AND USE OF REPRODUCTIVE TECHNOLOGY

นฤมล เจริญใจ 5736114 PRPR/M

ศศ.ม. (วิจัยประชากรและสังคม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : กนกวรรณ ธรารวรรณ, Ph.D., พิมพวัลย์ บุญมงคล, Ph.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจถึงชุดประสบการณ์การมีบุตรยากและการเข้ารับบริการช่วยการเจริญพันธุ์ของผู้หญิงไทย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ แบบปรากฏการณ์นิยม ใช้ข้อมูลแบบปฐมภูมิ และทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตการณ์ การสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้หญิงที่มีประสบการณ์การมีบุตรยากและการเข้ารับบริการช่วยการเจริญพันธุ์ จำนวน 12 ราย มีหน่วยผู้มีบุตรยาก โรงพยาบาลศิริราช เป็นพื้นที่เริ่มต้นในการเข้าไปเก็บข้อมูล

ผลการศึกษา พบว่า ผู้หญิงที่มีบุตรยากจำนวน 12 ราย ส่วนใหญ่แต่งงานล่าช้า และมีการศึกษาสูง ต้องการมีบุตรเพื่อตอบสนองสามีและครอบครัวทั้งสองฝ่าย เมื่อต้องเผชิญกับการมีบุตรยากผู้หญิงเกิดความรู้สึกเครียดและกดดันตนเองเป็นอย่างมาก สะท้อนให้เห็นอุดมการณ์ความเป็นแม่ได้เข้าไปครอบงำผู้หญิงมีบุตรยาก จนรู้สึกว่าจะต้องทำหน้าที่ความเป็นหญิงด้วยการเป็นลูกสาว ลูกสะใภ้ เมีย และแม่ที่ดีด้วยการมีบุตร จึงจะเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบ และหากไม่สามารถเป็นแม่ได้ ผู้หญิงมักกล่าวโทษ คำหึงตนเองว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่ดี และผู้หญิงมีบุตรยากเชื่อว่าความเป็นแม่เป็นเรื่องปกติธรรมดา ไม่ใช่การประกอบสร้างทางสังคม ในด้านระบบบริการช่วยการเจริญพันธุ์บุคลากรทางการแพทย์และผู้รับบริการมักมีชุดความคิด ความเชื่อเรื่องการรักษาการมีบุตรยากที่แตกต่างกัน จึงมักเกิดความไม่เข้าใจและความเห็นไม่ตรงกัน รวมทั้งอำนาจการแพทย์ได้เข้าไปจัดการเนื้อตัวร่างกายของผู้หญิงอย่างแนบเนียน

เมื่อปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยได้บัญญัติพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ เพื่อควบคุมความก้าวหน้าเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์และคุ้มครองสิทธิเด็กที่เกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ แต่กฎหมายฉบับนี้ยังขาดความละเอียดอ่อนต่อผู้หญิง โสด เพศทางเลือก นอกจากนี้ประเทศไทยยังขาดข้อมูลเชิงปริมาณเรื่องการมีบุตรยาก จึงควรมีการสำรวจ จัดฐานข้อมูลเชิงสถิติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ในภาพรวมประเทศและควรมีการศึกษาในมุมมองเชิงสังคมมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาด้านระบบบริการสาธารณสุข ด้านอนามัยเจริญพันธุ์ รวมถึงด้านประชากรให้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การมีบุตรยาก / การช่วยเจริญพันธุ์

THAI WOMEN'S EXPERIENCE OF INFERTILITY AND USE OF REPRODUCTIVE TECHNOLOGY

NARUMON CHAROENJAI 5736114 PRPR/M

M.A. (POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : KANOKWAN THARAWAN, Ph.D., PIMPAWUN
BOONMONGKON , Ph.D.**ABSTRACT**

The research investigated experience in infertility and the usage of reproductive technology among Thai Women. Qualitative methodological approach, particularly phenomenological approach, was implemented in research design. Observation, informal conversation, and in-depth interview were used as research instruments to collect primary data from twelve Thai women who experienced in infertility and access of reproductive technology. In addition, data collection was conducted at the fertility center, Siriraj hospital.

Research results found 12 of infertile women. Most of them got a late married, and they were well educated. They needed having children in order to meet expectation of their husbands and families. When those women were facing with infertility experience, they got stressed and high pressure. Ideal of motherhood was the goal of the infertile women, and dominated them to be a perfect woman for their families. However, once the infertility was found, the infertile women were having pressure and blaming themselves. Infertile women also believed that infertility was a biological incident, not a social construction which was formed by others. Regarding reproductive technology, medical officers and infertile women had different opinions on the treatment of infertility which led to misunderstanding among them during the treatment period. However, the medical priority had governed infertile woman's body properly.

In 2015, Thailand issued "The Protection of Children Born from Assisted Reproductive Technologies Act 2015" in order to regulate the advanced reproductive technology and protect rights of children who were born from assisted reproductive technology. However, the law does not concern a single woman and the transgender. Thailand currently is still missing quantitative data on infertility. Therefore, medical-related agencies should conduct statistical database of infertility in national scale, and research more on social aspects to find proper public healthcare solutions in regard with reproductive health and population.

KEY WORDS : INFERTILITY / REPRODUCTIVE TECHNOLOGY

204 pages